

המטה למען ארץ ישראל

מבית יש צדק לעם בע"מ ח"פ 516954641 רח' התאנה 5 נשר 3686405

טל': 050-5791746 פקס: 8243490 - 04 דוא"ל: info@mateh.org

בס"ד

כא מנחם-אב התשפ"ד 25.8.24

מבלי לפגוע בזכויות

לכב'

פרופ' אמיר ירון, נגיד
בנק ישראל, ירושלים

באמצעות דוא"ל

הנדון: על בנק ישראל להעביר את רווחי המט"ח לאוצר ולאפס את הגירעון

פרופ' ירון, מדינת ישראל במלחמה, שמחירה עצום. עשרות מיליוני ימי מילואים, מיליארדי ש"ח ברכישת חימושים, אמל"ח, טנקים וציוד הנדסי, שיקום הדרום והצפון, ירידה בתפוקה עקב פינוי ישובים וחבלי ארץ שלמים, ועוד. תקציב המדינה אמור לשאת את מחיר המלחמה, שפערה בו גירעון של כ- 30 מיליארד ש"ח, אותם אתה דורש מהממשלה לכסות בהעלאת מיסים וקיצוצי תקציבים. אין לדרישותיך כל הצדקה.

כפי שיוכח להלן, בבנק ישראל קיים עודפים של למעלה מ- 100 מיליארד ש"ח, והוא יכול לשאת בקלות בכל מחיר המלחמה. כך ייחסכו מאזרחי ישראל הסבל הכלכלי, העלות, קיצוצי תקציב והעלאות מיסים מיותרות.

נתחיל: באוקטובר 23 היו יתרות המט"ח בבנק ישראל כ- 191 מיליארד דולר (כ- 700 מיליארד ש"ח). אלה יתרות מט"ח מהגבוהות בעולם ביחס לגודל המדינה ומס' תושביה - בערך פי 7 (!) מאלה של גרמניה. יתרות המט"ח הן למעלה מכפול מהנדרש באורח סביר להגן על השקל והיבוא - 15 חודשי יבוא, שיא עולמי. ביולי 24 יתרות המט"ח בבנק ישראל היו למעלה מ- 213 מיליארד דולר (כ- 780 מיליארד ש"ח). התוספת ליתרות בסך 22 מיליארד דולר, נובעת רובה ככולה מרווחי השקעה של היתרות. אם בנק ישראל יעביר רק את התוספת הזו, בסך של למעלה מ- 80 מיליארד ש"ח, לאוצר, לא יהיה צורך להעלות את המע"מ או לקצץ בתקציב בכלל. ההיפך - הגירעון בתקציב, בגובה כ- 30 מיליארד ש"ח, ייסגר לגמרי, ואף ייווצר עודף תקציבי. צעד זה גם יעלה את דירוג האשראי של ישראל, יוריד את מחיר הדולר ויפחית את האינפלציה. למה לא עשית זאת עד עתה? למה בנק ישראל "דוגר" על מאות מיליארדי ש"ח?

נזכיר כי הרווח של בנק ישראל בשנה שעברה היה כ- 56 מיליארד ש"ח. עקב לוליינות חשבונאית בנק ישראל אינו מחויב להעביר את הרווחים השנה לממשלה. אך הזמנים השתנו והמלחמה דורשת מחיר גבוה מאד מאזרחי ישראל והמדינה. **אין כל הצדקה כי בנק ישראל יתעלם ממחיר המלחמה וידרוש מאזרחי ישראל לשלם אותו, במקום להעביר את רווחי יתרות המט"ח לאוצר.** אלה אינם רכוש הפרטי של בנק ישראל אלא רכוש של מדינת ישראל. אם לשם כך יש צורך בשינויי חקיקה, הדבר ייעשה בחוק ההסדרים.

נמשיך: **בשנת 2022 היתה האינפלציה מעל 5% וריבית בנק ישראל היתה 2%.** כיום האינפלציה היא כ- 3% וריבית בנק ישראל היא - 4.5%. **העלאת הריבית הפרועה מצידך הזו "סידרה" לבנקים רווחים חסרי תקדים שיגיעו השנה לכ- 40 מיליארד ש"ח - בערך פי חמישה (!) מרווחי**

הבנקים בשנת 2020 (7.6 מיליארד ₪). מיליוני אזרחי המדינה משלמים כ – 2,000 ₪ יותר במשכנתא מידי חודש. כל משפחה בישראל "תורמת" לרווחי הבנקים כ – 16,000 ₪ לשנה. חבית שומן הזויה. **מן הראוי להעביר 30 מיליארד ₪ מרווחי הבנקים המוגזמים לאוצר המדינה כ"מס ריבית מופרזת".**

זאת ועוד: רווחי הבנקים המופרזים קיצונית הם תוצאה של העלאת הריבית שלך מצד אחד, וכישלון הפיקוח על הבנקים, בשליטתך, לאכוף פערי ריבית בין הפקדונות לאשראי בגובה סביר. **כיום פער הריבית מגיע ל – 15% בשנה.** מדוע הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל אינו נוקט כל פעולה אפקטיבית לצמצום פערי הריביות בבנקים? האם זה בגלל שמנהלי הבנקים הם ה"מילייה" שלכם? תמוה ביותר. או שלא...

נמשיך: תקציב בנק ישראל, כ – 1.25 מיליארד ₪ לשנה, משקף עלות של כ 700 אלף ₪ לשנה לעובד שהם כ – 60,000 ₪ לחודש. **השכר הממוצע בבנק ישראל, כולל המזכירות, עולה על 36,000 ₪ לחודש לעובד.** מה ההצדקה לכך? מה ההצדקה שבנק ישראל משלם 330 מיליון ₪ לשנה פנסיות תקציביות? אם צריך לקצץ בתקציב, מן הראוי להתחיל מהמשכורות והפנסיות התקציביות של עובדי בנק ישראל. **יש לקצץ בשכר עובדי המדינה המרוויחים למעלה מ – 20,000 ₪ לחודש ובפנסיות התקציביות של ה"גמלאים" העובדים בעבודות אחרות. אפשר לחסוך כך מיליארדי ₪ רבים.**

ואחד אחרון: **במדינת ישראל ישנם כ – 100 מונופולים.** חלקם ממשלתיים, אחרים פרטיים. המחירים בישראל, של מוצרי אותם מונופולים, גבוהים בהרבה מאלה בחו"ל. כיועץ הכלכלי של הממשלה, מדוע אינך מייעץ לממשלה להעלות את המיסים על המונופולים בכמה מיליארדי ₪, וכך לייקר את מוצריהם ולעודד תחרות?

פרופ' ירון, משחקי האגו והתבצרות של בנק ישראל ב"מגדל השן", על גבם וחשבונם של 10 מיליון אזרחי ישראל, חייבים להסתיים. בנק ישראל צריך לכסות את מלוא הגירעון בתקציב המדינה והרבה מעבר לכך, באמצעות למעלה מ – 110 מיליארד ₪ מרווחי יתרות המט"ח והבנקים, ובכך לחסוך העלאת מיסים ומע"מ, להפחית את יוקר המחיה לאזרחי המדינה ולשפר את דירוג האשראי. כל זאת במקום המלצותיך לממשלה להעלות מיסים לאזרחי המדינה, לקצץ בתקציב המדינה ובשירותי הממשלה.

אם בנק ישראל לא ישתף פעולה, נמליץ לממשלה ולכנסת לאכוף זאת עליכם בחקיקה. מכתב זה מועבר לידיעת שרי הממשלה, חברי הכנסת ואזרחי המדינה. להם תצטרך להשיב.

הודעה פורמלית: אין באמור במכתב זה כדי להוות כל ויתור, הגבלה השלמה, עיכוב, דחיה, הפחתה, הסכמה או מיצוי טענות באורח חלקי או מלא, על נושא כלשהו שהועלה בעבר או שיועלה בעתיד ו/או על כל דרישה, בקשה, טענה, תלונה, סעד, טען-ביניים, צו, הודעה, תביעה, תובענה ייצוגית או עתירה על פי כל דין ונגד כל אדם. האמור לעיל מהווה התראה עפ"י כל דין לפני הגשת הליכים על פי דין מכל סוג שהוא.

בכבוד רב,

עו"ד אביעד ויסולי, יו"ר
המטה למען ארץ ישראל